SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 22. septembra 2011 *

V zadevi C-295/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Vyriausiasis administracinis teismas (Litva) z odločbo z dne 13. maja 2010, ki je prispela na Sodišče 15. junija 2010, v postopku

Genovaitė Valčiukienė,

Julija Pekelienė,

Lietuvos žaliųjų judėjimas,

Petras Girinskis,

Laurynas Arimantas Lašas

proti

Pakruojo rajono savivaldybė,

* Jezik postopka: litovščina.

Šiaulių visuomenės sveikatos centras,

Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas,

ob udeležbi

Sofita UAB,

Oltas UAB,

Šiaulių apskrities viršininko administracija,

Rimvydas Gasparavičius,

Rimantas Pašakinskas,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, K. Schiemann, L. Bay Larsen (poročevalec), sodnika, C. Toader in A. Prechal, sodnici,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: K. Sztranc-Sławiczek, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. maja 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za G. Valčiukienė in J. Pekelienė Lietuvos žaliųjų judėjimas ter za P. Girinskis in L. Arimantas Lašas S. Dambrauskas, odvetnik,

– za litovsko vlado D. Kriaučiūnas in J. Balčiūnaitė, zastopnika,

– za Evropsko komisijo P. Oliver in A. Steiblytė, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(2)(a), (3) in (5) in člena 11(1) in (2) Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, str. 30).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med G. Valčiukienė, J. Pekelienė, Lietuvos žaliųjų judėjimas (gibanje zelenih Litve), P. Girinskis in L. Arimantas Lašas ter Pakruojo rajono savivaldybė (občina okrožja Pakruojas), Šiaulių visuomenės sveikatos centras (center za javno zdravje v Šiauliaiu) in Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas (okrožna služba za varstvo okolja v Šiauliaiu) med drugim glede dveh odločb z dne 23. marca in 20. aprila 2006, s katerima je Pakruojo rajono savivaldybė

potrdila dva podrobna načrta, ki urejata gradnjo kompleksov s kapaciteto do 4000 prašičev in rabo tal za dve zemljiški parceli, na katerih bosta ta kompleksa stala.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2001/42

3 V uvodnih izjavah od 10 do 12 in 19 Direktive 2001/41 je navedeno:

„(10) Vsi načrti in programi, ki se pripravijo za več sektorjev in določajo okvir za prihodnje soglasje za izvedbo projektov iz prilog I in II Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje [(UL L 175, str.40), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997 (UL L 73, str. 5, v nadaljevanju: Direktiva 85/337], […] bodo verjetno znatno vplivali na okolje in praviloma naj bi se zanje izvedla sistematska okoljska presoja. Kadar načrti in programi opredeljujejo rabo

majhnih območij na lokalni ravni […], naj bi se presojali le, kadar države članice ugotovijo, da bodo verjetno znatno vplivali na okolje.

(11) Drugi načrti in programi, ki določajo okvir za prihodnje soglasje za izvedbo projektov, morda ne bodo znatno vplivali na okolje v vseh primerih in naj bi se presojali le, kadar države članice ugotovijo, da bodo verjetno tako vplivali.

(12) Pri takem odločanju naj bi države članice upoštevale ustrezna merila iz te direktive.

[…]

(19) Kadar je obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje predpisana hkrati v tej direktivi in drugi zakonodaji Skupnosti, kakršne so Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic [UL L 103, str.1], Direktiva Sveta 92/43/EGS [z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, str.7)] ali Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepanje Skupnosti na področju vodne politike [UL L 337, str.1], lahko države članice, zato da preprečijo podvajanje presoje, predvidijo usklajene ali skupne postopke, ki izpolnjujejo zahteve ustrezne zakonodaje Skupnosti."

4 V členu 1 Direktive 2001/42 je določeno, da je cilj te direktive zagotoviti visoko raven varstva okolja in prispevati k vključevanju okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje načrtov in programov, da se spodbuja trajnostni razvoj, in sicer tako, da se

zagotovi v skladu s to direktivo izvedena okoljska presoja nekaterih načrtov in programov, ki bodo verjetno znatno vplivali na okolje.

5 Člen 2 Direktive 2001/42 določa:

„V tej direktivi:

(a) ‚načrti in programi' pomenijo načrte in programe […] ter vse njihove spremembe:

– ki jih pripravi in/ali sprejme organ na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni ali jih pripravi organ, sprejme pa jih parlament ali vlada v zakonodajnem postopku in

– ki so zahtevani z zakonskimi in drugimi predpisi;

(b) ‚okoljska presoja' pomeni pripravo okoljskega poročila, izvajanje posvetovanj, upoštevanje okoljskega poročila in izidov posvetovanj pri odločanju ter zagotovitev informacij o odločitvi skladno s členi 4 do 9;

[…]"

6 Člen 3 te direktive določa:

„1. Okoljska presoja v skladu s členi 4 do 9 se izvede pri načrtih in programih iz odstavkov 2 do 4, ki bodo verjetno znatno vplivali na okolje.

2. Ob upoštevanju odstavka 3 se okoljska presoja izvede za vse načrte in programe:

(a) ki so pripravljeni za kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, energetiko, industrijo, promet, ravnanje z odpadki, upravljanje voda, telekomunikacije, turizem, prostorsko načrtovanje ali rabo zemljišč in ki določajo okvir za prihodnja soglasja za izvedbo projektov iz prilog I in II k Direktivi [85/337]; […]

[…]

3. Pri načrtih in programih iz odstavka 2, ki določajo rabo majhnih območij na lokalni ravni, […] je okoljska presoja potrebna le, kadar države članice ugotovijo, da bodo verjetno znatno vplivali na okolje.

[…]

5. Države članice s preučevanjem vsakega primera posebej, z določanjem vrst načrtov in programov ali s kombinacijo obeh načinov ugotovijo, ali je verjetno, da bodo načrti ali programi iz odstavkov 3 in 4 znatno vplivali na okolje. Zato države članice v vseh primerih upoštevajo ustrezna merila iz Priloge II za zagotovitev, da so načrti in programi z verjetnimi znatnimi vplivi na okolje zajeti s to direktivo.

[…]“

7 Člen 11(1) in (2) Direktive 2001/42 z naslovom „Razmerje do druge zakonodaje Skupnosti“ določa:

„1. Okoljska presoja po tej direktivi je brez vpliva na zahteve Direktive [85/337] in katere koli druge zahteve zakonodaje Skupnosti.

2. Države članice lahko za načrte in programe, pri katerih je obveznost izvesti presojo vplivov na okolje predpisana hkrati v tej direktivi in drugi zakonodaji Skupnosti, poskrbijo za usklajene ali skupne postopke, ki izpolnjujejo zahteve ustrezne zakonodaje Skupnosti, zato da med drugim preprečijo podvajanje presoje.“

8 V Prilogi II k Direktivi 2001/42 so navedena merila za določitev verjetnega znatnega vpliva na okolje v smislu člena 3(5) te direktive.

Direktiva 85/337

9 V skladu z besedilom člena 4(1) Direktive 85/337 se presojajo projekti, ki so našteti v Prilogi I k tej direktivi, ob upoštevanju, da so na podlagi člena 2(3) te direktive v izjemnih primerih nekateri projekti izvzeti.

10 Točka 17 Priloge I k Direktivi 85/337 se nanaša na obrate za intenzivno rejo prašičev z več kot 3000 mesti za pitance.

11 Člen 4(2) Direktive 85/337 določa:

„Ob upoštevanju člena 2(3) države članice za projekte, ki so našteti v Prilogi II, s:

(a) preverjanjem za vsak primer posebej,

ali

(b) pragovi ali merili, ki jih postavi država članica

odločijo, ali se bo projekt presojal skladno s členi 5 do 10.

Države članice se lahko odločijo za uporabo obeh postopkov, navedenih v (a) in (b).“

Nacionalno pravo

Zakon o varstvu okolja

12 V členu 1, točke 10, 17 in 18, zakona o varstvu okolja (Aplinkos apsaugos įstatymas), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 19. februarja 2004 (Žin., 2004, št. 36-1179, v nadaljevanju: zakon o varstvu okolja), je določeno:

„(10) *presoja vplivov na okolje* je postopek ugotavljanja, opredeljevanja in presoje okoljskih vplivov, ki jih ima lahko načrtovana gospodarska dejavnost;

[…]

(17) *strateška presoja vplivov na okolje* je postopek ugotavljanja, opredeljevanja in presoje morebitnih okoljskih posledic izvedbe nekaterih načrtov in programov, za katere je treba pripraviti dokumente, ki se nanašajo na strateško presojo učinkov na okolje, izvesti posvetovanja, kjer se upoštevajo rezultati presoje in posvetovanj,

preden se sprejme in/ali potrdi načrt ali program in ponudijo informacije v zvezi z odločbo o sprejetju in/ali potrditvi načrta ali programa;

(18) *načrti in programi so* dokumenti, ki se nanašajo na načrtovanje na državni, regionalni ali lokalni ravni ([…] dokumenti prostorskega načrtovanja […]), ki se pripravijo, potrdijo in/ali sprejmejo na podlagi veljavne zakonodaje ali v skladu z izvedbenimi pooblastili javnih upravnih organov in imajo lahko učinki njihove izvedbe znatne vplive na okolje, vključno z delnimi ali celotnimi spremembami takih načrtov in programov."

13 Člen 27(1) tega zakona določa, da je načrte in programe, učinki izvedbe katerih bi lahko znatno vplivali na okolje, treba pripraviti in izvesti v skladu s tem zakonom in ostalimi zakonskimi in drugimi predpisi, ki urejajo strateško presojo vplivov na okolje, prostorsko načrtovanje in okoljski monitoring.

Zakon o prostorskem načrtovanju

14 Člen 4(3), točka 4, zakona o prostorskem načrtovanju (Teritorijų planavimo įstatymas), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 15. januarja 2004 (Žin., 2004, št. 21-617, v nadaljevanju: zakon o prostorskem načrtovanju), določa, da so podrobni načrti, kot sta sporna načrta v postopku v glavni stvari, dokumenti, ki se nanašajo na prostorsko načrtovanje na lokalni ravni.

15 Člen 25(4) tega zakona določa, da je treba, ko se pripravlja podroben načrt, izvesti strateško presojo vplivov na okolje glede odločbe o dokumentu prostorskega načrtovanja le v primeru, če je to predvideno v zakonodaji ali drugih predpisih.

Uredba št. 967 z dne 18. avgusta 2004

16 Določbe Direktive 2001/42 so bile prenesene v litovski pravni red med drugim z uredbo št. 967 vlade Republike Litve z dne 18. avgusta 2004, v kateri so bila določena okvirna pravila postopka za strateško presojo vplivov načrtov in programov na okolje (Nutarimas dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo) (Žin., 2004, št. 130-4650, v nadaljevanju: okvirna pravila, ki jih določa uredba št. 967).

17 V točki 7.1 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, je navedeno, da je treba strateško presojo obvezno izvesti, če so načrti in programi pripravljeni za rabo zemljišč ali za prostorsko načrtovanje in so podlaga za izvedbo projektov, ki se nanašajo na gospodarske dejavnosti, ki so navedene v prilogi 1 ali 2 k zakonu o presoji okoljskih vplivov načrtovane gospodarske dejavnosti (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 21. junija 2005 (Žin., 2005, št. 84-3105, v nadaljevanju: zakon o presoji okoljskih vplivov načrtovane gospodarske dejavnosti).

18 V točki 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, je določeno, da se okvirna pravila ne uporabljajo za pripravo in potrditev „dokumentov prostorskega načrtovanja, v katerih se v podrobnih sklepih omenja le en predmet gospodarske dejavnosti“.

19 Uredba št. 967 z dne 18. avgusta 2004 je bila razveljavljena z uredbo št. 467 vlade Republike Litve z dne 27. aprila 2011 (Žin., 2011, št. 50), s katero je bila – z učinkom od 1. maja 2011 – razveljavljena točka 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967.

Zakon o presoji okoljskih vplivov načrtovane gospodarske dejavnosti

20 Cilj zakona o presoji okoljskih vplivov načrtovane gospodarske dejavnosti je med drugim izvedba Direktive 85/337.

21 Točka 1.1 priloge 1 k temu zakonu vključuje „prašičjo farmo (900 ali več plemenskih svinj; 3000 ali več svinj)“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

22 Z odločbo z dne 24. marca 2005 je Pakruojo rajono savivaldybė potrdila predlog družbe Saerimner UAB o gradnji do enajst kompleksov za prašičerejo v okrožju Pakruojas.

23 Pakruojo rajono savivaldybė je 23. februarja 2006 družbama Sofita UAB in Oltas UAB, katerih matična družba je Saerimner UAB, izdala dovoljenje, da naročita podrobna načrta za gradnjo dveh kompleksov za intenzivno prašičerejo 4000 prašičev v dveh krajih blizu občine Klovainiai, ki je v okrožju Pakruojas.

24 Z odločbama z dne 23. marca in 20. aprila 2006 je Pakruojo rajono savivaldybė potrdila ta dva podrobna načrta, ki enako urejata gradnjo teh kompleksov, pri čemer ima vsak od njih kapaciteto do 4000 prašičev in rezervoar s kapaciteto 10.000 m3 za prašičjo gnojevko, ter rabo tal za obe zemljiški parceli, na kateri bosta zgrajena ta kompleksa.

25 S tema podrobnima načrtoma je bila opredeljena uporaba zemljišča na lokalni ravni. Na podlagi člena 4(3), točka 4, zakona o prostorskem načrtovanju sta ta dva načrta dokumenta, ki se nanašata na prostorsko načrtovanje na lokalni ravni.

26 Tožeče stranke v postopku v glavni stvari so pred Šiaulių apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Šiauliaiu) izpodbijale med drugim zakonitost teh dveh odločb o potrditvi in trdile, da bi morali pristojni organi izvesti strateško presojo vplivov na okolje v smislu člena 1, točka 17, zakona o varstvu okolja.

27 To sodišče je s sodbo z dne 21. februarja 2009 tožbo kot neutemeljeno zavrnilo.

28 Ugotovilo je, da se v skladu z nacionalnim pravom, med drugim s točko 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, postopek strateške presoje vplivov na okolje ne uporablja za dokumente prostorskega načrtovanja, v katerih je pri sklepih naveden le en predmet gospodarske dejavnosti, enako kot v obeh podrobnih načrtih.

29 Pojasnilo je, da bi se v tem primeru moral uporabiti le zakon o presoji okoljskih vplivov načrtovane gospodarske dejavnosti, enako kot v obravnavanem primeru. Za načrtovano gospodarsko dejavnost teh družb je bil izveden le postopek presoje okoljskih vplivov v smislu člena 1, točka 10, zakona o varstvu okolja.

30 To sodišče je zato zavrnilo trditev tožečih strank v postopku v glavni stvari, da je treba opraviti tudi strateško presojo okoljskih vplivov.

31 V pritožbi pred predložitvenim sodiščem so pritožnice v postopku v glavni stvari navedle, da člen 16 zakona o prostorskem načrtovanju določa, da morajo organi, pristojni za prostorsko načrtovanje, izdelati načrt in izvesti strateško presojo okoljskih vplivov, če pred graditvijo projekta niso bili predloženi dokumenti o splošnem prostorskem načrtovanju.

32 Glede točke 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, so te pritožnice zatrjevale, da načrtov, ki sta bila potrjena z odločbama z dne 23. marca in 20. aprila 2006 ne bi bilo mogoče opredeliti kot načrtov, v katerih je določen le en predmet gospodarske dejavnosti v smislu nacionalnega prava. To naj ne bi ustrezalo resničnem stanju, zato bi bilo torej treba izvesti strateško presojo okoljskih vplivov.

33 Predložitveno sodišče je presodilo, da nacionalna ureditev, ki se je uporabljala ob nastanku dejanskega stanja, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ni določala, da je za oba izpodbijana načrta treba izvesti strateško presojo okoljskih vplivov. Vendar je

glede na to, da je ta ureditev pomenila izvajanje Direktive 2001/42, to sodišče podvomilo, ali je ta ureditev združljiva z navedeno direktivo.

34 V teh okoliščinah je Vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se pravilo, da v primeru dokumentov, ki se nanašajo na prostorsko načrtovanje na lokalni ravni in v katerih je pri podrobnih sklepih naveden le en predmet gospodarske dejavnosti, ni treba izvesti strateške presoje vplivov na okolje, kot določa zakonodaja Republike Litve, med drugim točka 3.4 [okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967], obravnava kot določitev vrste načrtov ali programov v smislu člena 3(5) Direktive 2001/42 […]?

2. Ali so določbe nacionalnega prava, ki se uporabljajo v tej zadevi in ki ob tem, da ne določajo za vsak posamezen primer, ali obstajajo potencialni znatni okoljski učinki, določajo, da strateške presoje vplivov na okolje v zvezi z dokumenti prostorskega načrtovanja, ki se uporabljajo za majhna območja na lokalni ravni, kot v tem primeru, ni treba izvesti zgolj zato, ker se v teh dokumentih sklicuje na en predmet gospodarske dejavnosti, združljive z zahtevami iz člena 3(2)(a), (3) in (5) Direktive 2001/42?

3. Ali je treba določbe Direktive 2001/42, vključno s členom 11(1), razlagati tako, da se v okoliščinah kot v tem primeru, v katerem je bil izveden postopek presoje vplivov na okolje v skladu z zahtevami Direktive 85/337 […], ne uporabljajo?

4. Ali področje uporabe člena 11(2) Direktive 2001/42 zajema Direktivo 85/337?

5. Če je odgovor na četrto vprašanje pritrdilen: ali dejstvo, da je bila izvedena presoja v skladu z Direktivo 85/337, pomeni, da bi se v položaju kot v tem primeru obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z zahtevami Direktive 2001/42 obravnavala kot podvajanje presoje v smislu člena 11(2) Direktive 2001/42?

6. Če je odgovor na peto vprašanje pritrdilen: ali Direktiva 2001/42, vključno s členom 11(2), določa obveznost držav članic, da zaradi izogibanja podvajanja v nacionalnem pravu določijo skupne ali usklajene postopke, ki urejajo presojo, ko jo je treba izvesti na podlagi Direktive 2001/42 in Direktive 85/337?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

35 V uvodu je treba pojasniti, da iz predložitvene odločbe izhaja, da sta „podrobna načrta“ v postopku v glavni stvari „dokumenta, ki se nanašata na prostorsko načrtovanje na lokalni ravni“ v smislu točk 3.4 in 7.1 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967. Ti dokumenti pomenijo „načrte in programe“ v smislu člena 1, točka 18, zakona

o varstvu okolja. Izpodbijana načrta v postopku v glavni stvari sta bila potrjena, preden so bili pripravljeni dokumenti, ki se nanašajo na splošno prostorsko načrtovanje.

36 Glede na te uvodne ugotovitve je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče s tema prvima vprašanjema, o katerih je treba odločati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(2)(a), (3) in (5) Direktive 2001/42 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki določa, da se presoja na podlagi te direktive ne izvede, če se načrti, ki določajo uporabo majhnih območij na lokalni ravni, nanašajo le na en predmet gospodarske dejavnosti.

37 Kot je določeno v členu 1 Direktive 2001/42, je glavni cilj te direktive to, da se pri pripravljanju in pred sprejetjem načrtov in programov, ki bodo verjetno znatno vplivali na okolje, izvede okoljska presoja.

38 Najprej je treba ugotoviti, da načrte, kot sta ta, ki sta izpodbijana v postopku v glavni stvari, določa člen 3(2)(a) Direktive 2001/42, za katere je, ob upoštevanju odstavka 3 tega člena, potrebna okoljska presoja in da, kot izhaja iz predložitvene odločbe, konkretno opredeljujejo okvir, v katerem se lahko dovoli izvedba načrtov, kot so ti iz točke 17 Priloge 1 k Direktivi 85/337.

39 Glede tega je treba člen 3(2)(a) Direktive 2001/42 razlagati tako, da velja tudi za načrt, ki le v enem sektorju določa okvir za projekt, v katerem je naveden le en predmet gospodarske dejavnosti.

40 Iz besedila tega člena 3(2)(a) glede na uvodno izjavo 10 Direktive 2001/42 ne izhaja, da bi se ta člen moral uporabljati le za načrte in programe, ki določajo okvir za projekte, ki imajo več predmetov v enem ali več sektorjih, ki so omenjeni v tej določbi.

41 Poleg tega besedna zveza „vsi načrti in programi, ki se pripravijo za več sektorjev“ iz navedene uvodne izjave potrjuje, da se člen 3(2)(a) te direktive nanaša na vse načrte in programe, ki se pripravijo za vsakega od sektorjev, ki so v njem omenjeni, vključno s sektorjem prostorskega načrtovanja podeželja, ki je obravnavan posebej, in ne le na načrte in programe, ki se pripravijo istočasno za več teh sektorjev.

42 Ker so zadevni sektorji zelo široki, bi vsaka drugačna razlaga vodila k občutnemu omejevanju področja uporabe te določbe in s tem k ogrožanju glavnega cilja Direktive 2001/42. Taka razlaga bi vodila k temu, da bi bili lahko načrti večjih razsežnosti zajeti s to direktivo le, če bi se nanašali na več gospodarskih dejavnosti.

43 Dalje, treba je ugotoviti, da zadevni načrti in programi v postopku v glavni stvari izhajajo iz člena 3(3) Direktive 2001/42, v skladu s katerim je za načrte, ki določajo rabo majhnih območij na lokalni ravni, presoja obvezna le, kadar države članice „ugotovijo, da bodo verjetno znatno vplivali na okolje“.

44 Države članice v skladu s členom 3(5) Direktive 2001/42 za načrte, kot sta ta dva v postopku v glavni stvari, s preučevanjem vsakega primera posebej ali z določanjem vrst načrtov in programov ugotovijo, ali ti načrti lahko tako znatno vplivajo na okolje, da

je potrebna presoja v skladu s to direktivo. V isti določbi je določeno, da lahko države članice tudi združijo oba postopka.

45 Glede tega je treba pojasniti, da je cilj mehanizmov presoje načrtov iz člena 3(5) Direktive 2001/42 olajšati določanje tistih načrtov, za katere je presoja obvezna, ker lahko znatno vplivajo na okolje.

46 Diskrecijsko pravico, ki jo imajo države članice na podlagi člena 3(5) Direktive 2001/42 pri določanju vrst načrtov, ki lahko znatno vplivajo na okolje, omejuje obveznost iz člena 3(3) te direktive v povezavi z odstavkom 2 tega člena, da je za načrte, ki lahko znatno vplivajo na okolje, obvezna presoja zlasti zaradi njihovih značilnosti, njihovih vplivov in značilnosti območij, ki bi lahko bila znatno prizadeta.

47 Zato bi država članica, ki bi določila taka merila ali pragove, da bi bila dejansko cela kategorija projektov vnaprej izvzeta iz zahteve po presoji vplivov, prekoračila meje diskrecijske pravice, ki jo ima v skladu s členom 3(5) Direktive 2001/42 v povezavi z odstavkoma 2 in 3 tega člena, razen če je mogoče glede vseh izvzetih načrtov na podlagi ustreznih meril – kot so med drugim predmet teh načrtov, velikost ozemlja, ki ga zajemajo, ali občutljivost naravnega okolja, na katerega se načrt nanaša – šteti, da ni verjetno, da bi znatno vplivali na okolje (glej v tem smislu glede diskrecijske pravice, ki jo imajo države članice v skladu s členom 4(2) Direktive 85/337, sodbo z dne 16. julija 2009 v zadevi Komisija proti Irski, C-427/07, ZOdl., str. I-6277, točka 42 in navedena sodna praksa).

48 To pa ne velja glede merila, v skladu s katerim se zadevna odločba o dokumentu prostorskega načrtovanja nanaša le na eno gospodarsko dejavnost. S takim merilom poleg tega, da je v nasprotju s členom 3(2)(a) Direktive 2001/42, tudi ni mogoče presoditi, ali nek načrt „znatno vpliva“ na okolje ali ne.

49 Premalo natančno besedilo točke 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, pa lahko ustvari težave pri določanju obsega kategorije načrtov, ki jih lahko pristojni organi obravnavajo kot načrte „pri katerih je naveden le en predmet gospodarske dejavnosti“.

50 Vendar je treba ugotoviti, da je posledica nacionalne določbe, kot je točka 3.4, v tem, da presoja vplivov na okolje v smislu člena 1, točka 17, zakona o varstvu okolja ni obvezna za načrte, v katerih je naveden le en predmet gospodarske dejavnosti, kot so kompleksi za prašičerejo iz točke 17 Priloge I k Direktivi 85/337, čeprav ni mogoče ovreči trditve, da bi preučitev načrtov, ki so zajeti s to določbo, lahko razkrila znatne vplive na okolje.

51 Torej na podlagi celovite presoje ni mogoče šteti, da nobeden od načrtov, ki so izključeni z nacionalno določbo, kot je točka 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, ne more znatno vplivati na okolje.

52 Poleg tega, čeprav bi ta določba lahko veljala za več načrtov, ne da bi ti znatno vplivali na okolje, brez celovite presoje ni mogoče ugotoviti, da bi enako veljalo za kumulativne učinke teh načrtov.

53 Nazadnje je treba ugotoviti, da pravila, kot so ta iz točke 3.4 okvirnih pravil, ki jih določa uredba št. 967, ne le ogrožajo cilj Direktive 2001/42 in med drugim člen 3(2),

(3) in (5) te direktive, namen katerega je, da se iz zahteve po presoji vplivov ne izvzame noben načrt, ki bi lahko znatno vplival na okolje, ampak tudi nikakor ne zagotavljajo, da bodo pristojni organi upoštevali merila, določena v Prilogi II k Direktivi 2001/42, kot to natančno zahteva člen 3(5), drugi stavek, te direktive, da bi se zagotovilo, da bi bili vsi načrti, ki lahko znatno vplivajo na okolje, zajeti s to direktivo.

54 Zato je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je člen 3(5) Direktive 2001/42 v povezavi s členom 3(3) te direktive treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki na tako splošen način in brez preverjanja vsakega primera posebej določa, da se presoja na podlagi te direktive ne izvede, če se načrti, ki določajo uporabo majhnih območij na lokalni ravni, nanašajo le na en predmet gospodarske dejavnosti.

Tretje, četrto in peto vprašanje

55 S temi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče sprašuje, ali je člen 11(1) in (2) Direktive 2001/42 treba razlagati tako, da to, da je bila izvedena okoljska presoja na podlagi Direktive 85/337, pomeni, da ni treba izvesti take presoje na podlagi Direktive 2001/42.

56 Pri odgovoru na to vprašanje je treba spomniti, da iz predložitvene odločbe izhaja, da pri izdelavi podrobnih načrtov, ki se izpodbijajo v postopku v glavni stvari, ni bila izvedena nobena presoja na podlagi Direktive 2001/42.

57 V skladu s členom 11(1) Direktive 2001/42 okoljska presoja, ki se izvede na podlagi te direktive, ne vpliva na zahteve iz Direktive 85/337.

58 Iz tega izhaja, da se okoljska presoja na podlagi Direktive 85/337 doda k presoji, ki se izvede na podlagi Direktive 2001/42, če se tako zahteva na podlagi določb Direktive 85/337.

59 Prav tako okoljska presoja, ki se izvede na podlagi Direktive 85/337, ne vpliva na zahteve iz Direktive 2001/42 in ne more odpraviti obveznosti izvedbe okoljske presoje, ki se zahteva na podlagi Direktive 2001/42 za to, da bi se zadostilo posebnim okoljskim vidikom, ki so značilni za zadnjenavedeno direktivo.

60 Ker se presoje, ki se izvedejo v skladu z direktivama 2001/42 in 85/337, razlikujejo v več pogledih, je treba kumulativno zadostiti zahtevam obeh direktiv.

61 Glede tega je treba navesti, da če je zadevna država članica predvidela usklajen ali skupni postopek, iz člena 11(2) Direktive 2001/42 izhaja, da je v okviru tega postopka treba preveriti, da je bila okoljska presoja izvedena v skladu z vsemi določbami, ki jih vsebujeta obe zadevni direktivi.

62 V teh okoliščinah mora predložitveno sodišče presoditi, ali se presoja, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki je bila izvedena na podlagi Direktive 85/337, lahko šteje za skupni ali usklajeni postopek in ali ta presoja zajema že vse zahteve iz Direktive

2001/42. Če se izkaže, da je to tako, ni več treba izvesti nove presoje na podlagi zadnje direktive.

63 Na podlagi teh ugotovitev je treba torej na tretje, četrto in peto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 11(1) in (2) Direktive 2001/42 razlagati tako, da to, da je bila izvedena okoljska presoja na podlagi Direktive 85/337, ne pomeni, da ni treba izvesti take presoje na podlagi Direktive 2001/42. Predložitveno sodišče pa mora presoditi, ali se presoja, ki je bila izvedena na podlagi Direktive 85/337, lahko šteje za skupni ali usklajeni postopek in ali ta presoja zajema že vse zahteve iz Direktive 2001/42. Če se izkaže, da je to tako, ni več treba izvesti nove presoje na podlagi zadnje direktive.

Šesto vprašanje

64 S tem vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 11(2) Direktive 2001/42 razlagati tako, da državam članicam nalaga, da v svojih nacionalnih pravnih redih predvidijo usklajene ali skupne postopke, ki zadostijo zahtevam iz direktiv 2001/42 in 85/337.

65 Iz samega besedila člena 11(2) in iz uvodne izjave 19 Direktive 2001/42 izhaja, da državam članicam nikakor ni treba predvideti usklajenih ali skupnih postopkov za načrte in programe, za katere obveznost, da se izvede presoja okoljskih vplivov, izhaja obenem iz Direktive 2001/42 in ostalih direktiv.

66 Zato je treba na šesto vprašanje odgovoriti, da je člen 11(2) Direktive 2001/42 treba razlagati tako, da državam članicam ne nalaga, da v svojih nacionalnih pravnih redih predvidijo usklajene ali skupne postopke, ki zadostijo zahtevam iz direktiv 2001/42 in 85/337.

Stroški

67 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Člen 3(5) Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje v povezavi s členom 3(3) te direktive je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki na tako splošen način in brez preverjanja vsakega primera posebej določa, da se presoja na podlagi te direktive ne izvede, če se načrti, ki določajo uporabo majhnih območij na lokalni ravni, nanašajo le na en predmet gospodarske dejavnosti.**

2. **Člen 11(1) in (2) Direktive 2001/42 je treba razlagati tako, da to, da je bila izvedena okoljska presoja na podlagi Direktive 85/337/EGS Sveta z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje,**

kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/11/ES Sveta z dne 3. marca 1997, ne pomeni, da ni treba izvesti take presoje na podlagi Direktive 2001/42. Predložitveno sodišče pa mora presoditi, ali se presoja, ki je bila izvedena na podlagi Direktive 85/337, kakor je bila spremenjena, lahko šteje za skupni ali usklajeni postopek in ali ta presoja zajema že vse zahteve iz Direktive 2001/42. Če se izkaže, da je to tako, ni več treba izvesti nove presoje na podlagi zadnje direktive.

3. Člen 11(2) Direktive 2001/42 je treba razlagati tako, da državam članicam ne nalaga, da v svojih nacionalnih pravnih redih predvidijo usklajene ali skupne postopke, ki zadostijo zahtevam Direktive 2001/42 in Direktive 85/337, kakor je bila spremenjena.

Podpisi